

E M I L I C A S A N O V A
**ELS ESTUDIS
FILOLÒGICS
UNIVERSITARIS
AL PAÍS VALENCIA**

n buit plenament sentit per tots els qui ens dediquem a la docència, a la investigació i a l'orientació dels nous investigadors a la Universitat, és la inexistència d'un repertori bibliogràfic de periodització anual que ens informe dels treballs realitzats i dels projectes en curs al si de la Universitat, el qual n'evitaria repeticions i interferències de tota mena.

A corregir aquest buit, almenys pel que respecta al País Valencià, va orientada aquesta breu relació de les tesis de llicenciatura i de doctorat de tema lingüístico-literari català defensades a les universitats valencianes entre els anys 1982 i 1985, inclusivament.

TESIS DE LLICENCIATURA:⁽¹⁾

Curs 1982-1983

+ Rosanna Cantavella Chiva, *Morfologia verbal a l'Espill de Jaume Roig*.

Consta de tres volums, el primer, de 134 pàgs., amb la presentació del treball i una descripció prou completa de les formes verbals registrades, comentant el radical, el tema, les desinències i els accidents verbals. Clou el volum una selecta bibliografia. Els altres dos contenen el llistat per conjugacions amb l'inventari exhaustiu de formes verbals i el llistat per orde del versos i per orde alfabètic, fets amb ordinador.

+ Rosa Giner Sánchez, *Catàleg dels manuscrits del fons Serrano Morales*.
Consta de 734 pàgs. Conté la catalogació i descripció exhaustiva dels 546 ms.

(1) Amb una + indicaré si l'autor ha publicat algun article derivat d'aquest treball.

Amb una Ø indique si s'ha presentat a la Universitat d'Alacant.

---

llegats per Josep Serrano Morales a la Biblioteca Municipal de València. Un bon nombre de manuscrits conté obres inèdites i fins i tot desconegudes fins ara. Pertanyen en general als segles de la Decadència.

+ Rosa Gómez Casañ, *Una obra de Francisco del Vayo: Historia de Xèrica*.

De 4 vols i 1315 pàgs. El primer volum, de 395 pàgs., inclou la biografia de l'autor, un estudi codicològic amb 503 regests i una descripció prou completa de la llengua del text (de 168 pàgs.), on es destaca la barreja de lèxic català i aragonés propi d'una zona d'interferència històrica. Els altres tres vols. contenen l'edició crítica del ms. "Historia de la leal, real, coronada villa de Xèrica y su antigüedad, de Francisco del Vayo".

+ Enric Iborra Posadas, *Estudi lingüístic de la Crònica de Pere Antoni Beuter*.

De 246 pàgs., conté una aproximació a la vida i obra de Beuter; unes consideracions sobre la relació entre llengua i societat a la València renaixentista; un estudi lingüístic de la Crònica on destaca la part lexicogràfica i una excel·lent valoració històrica, literària i lingüística de l'obra.

+ Joan Pellicer, *L'obra lingüística de Lluís Galiana*.

Ocupa 530 pàgs. Conté una biografia de la vida de Galiana amb una proposta cronològica de les seues obres; una introducció a les seues idees lingüístiques; la resolució del problema de l'autoria de la Rondalla i un estudi lingüístic amb interessants aportacions lexicogràfiques i una llista de parèmies i refranys. Acaba amb la transcripció de l'edició de 1769 de la Rondalla.

+ Lluís B. Polanco Roig, *Llengua i dialecte: El cas valencià*.

Té 3 vols. El primer, de 120 pàgs., presenta el plantejament del treball, una aproximació al concepte de llengua i dialecte i l'aplicació al valencià d'acord amb els sistemes dialectomètrics de Guiter i de Goebel. Els altres dos volums contenen la referència de mapes de l'ALPI usats, la cartografiació dels materials i els llistats d'ordinador dels diferents índexs (de diferenciació, d'identitat) obtinguts.

+ Lluís Quirante Santacruz, *El "Misteri d'Elx": Orígenes y texto literario*.

De 282 pàgs. Es tracta d'un treball ambiciós que conté una valoració i un replantejament de les hipòtesis sobre els orígens del Misteri i una comparació d'aquest amb el text de l'Assumpció de Madona Santa Maria de Tarragona i el del Misteri assumpcionista de la Catedral de València. Fa també una caracterització escènica de l'obra i edita, en apèndix, la Consueta, inèdita, de 1722.

Francesc Torres Navarrete, *L'obra de Carles Ros*.

Abraça 433 pàgs. i una rica bibliografia. Conté una bona síntesi de la vida, obra i idees lingüístiques de Ros; una aproximació al seu paper en la història de la llengua; l'estudi de la seua obra gramatical i l'anàlisi del seu tractat de bar-

barismes. En destaca la part lexicogràfica, on fa una crítica del contingut dels diccionaris de Ros, distingint la seua aportació personal i la de les fonts anteriors i acaba amb un índex complet, molt útil, dels vocables del *Breve Diccionario* i del *Diccionario Valenciano-Castellano*.

José M^a. Vilar Pacheco, *Estudio sobre el léxico de la flora (árboles y arbustos) en Aragón (a través del ALEANR, t. III)*.

Ocupa 263 pàgs. Comprén l'estudi dels noms populars de la flora, basant-se en els termes registrats per l'ALEANR. Fa, en 205 pàgs., una descripció i comentari lexicogràfic de cada arbre o arbust registrat i conclou amb un estudi sobre la vitalitat de les formes lèxiques i de la seua extensió geogràfica. Confirma com en la franja catalano-aragonesa predominen els noms d'arrel catalana.

Curs 1983-84

Isabel Alba Besalduch, *El habla de Ludiente*.

Té 277 pàgs. Hi fa una descripció detallada del parlar xurro d'aquest poble en el triple pla de la fonètica, la morfologia i la semàntica. Destaca el llarg vocabulari típic del lloc i de la zona (103 pàgs.). Acaba amb unes encertades conclusions sobre les característiques lingüístiques del parlar. Bibliografia solvent.

+ Ricardo Bellveser Icardo, *La Comedia Bribona del padre Mulet*.

Consta de 409 pàgs. Conté un bon estudi sobre la biografia de Mulet, basant-se en la documentació dominicana, com també unes encertades observacions sobre l'autoria de les obres que li són atribuïdes. Estudia l'obra dins la Comèdia barroca valenciana i les característiques de la societat valenciana del XVII i fa una prometedora aproximació a una anàlisi pragmàtica del text. Acaba amb la inclusió d'una fotocòpia del ms. del XVII i amb un lexicon final complet, però sense les accepcions corresponents.

Rosa Cañada, *Literatura oral y sistemas de relación sociocultural en el área de Fuentesrobles (València)*.

Té 513 pàgs. Recopila un ampli, variat i ric corpus de literatura oral, el qual analitza textualment seguint el mètode semiòtico-pragmàtic. Bona coneixedora del mètode, assaja una aproximació a una semiòtica de literatura oral.

Avel·lí Flors Bonet, *El "Memorial de la Fe Católica" de Francesc de Pertusa*.

2 vols. En el primer, de 142 pàgs., comenta la personalitat de l'autor, presenta i caracteritza els 5 ms. existents del tractat; en fa una aproximació al contingut teològic i pedagògic i acaba amb un breu estudi lingüístic. El segon volum, de 687 pàgs., conté la transcripció de la primera part del ms. 243 de la Catedral de València (uns 222 folis).

Frederic Llopis Bauset, *El joc de la pilota*.

427 pàgs. Ampli treball, amb dues parts. En la primera, al llarg de 277 pàgs., descriu detalladament el joc de la pilota en totes les seues modalitats i parts seguint el mètode "Paraules i coses", i, en la segona, ordena els mots alfabèticament i els defineix acompanyant-los amb les locucions pròpies del joc.

Gemma Lluch Crespo, *Les Rondalles meravelloses d'Enric Valor: Anàlisi estructural i comparativa*.

Consta de 258 pàgs. Conté una aproximació a l'estat actual dels estudis sobre el conte; analitza amb ordinador les *Rondalles meravelloses* de Valor a fi de traure'n un programa d'anàlisi apte per a estudiar qualsevol tipus de rondalla, situa aquestes en el context rondallístic hispànic i fa un estudi de les estructures semàntiques del corpus elegit i de les lleis que les regeixen.

Núria Peris Sanz, *Les Rondalles Meravelloses d'Enric Valor: Estructures i estil*.

Té 246 pàgs. La primera part és pràcticament igual a la de G. Lluch. En la segona estudia la relació entre realitat i literatura, exemplificant-ho amb la geografia i amb la gastronomia, referències amb les quals E. Valor aferra les *Rondalles* a la seua terra, i acaba amb una incipient anàlisi de la llengua i la retòrica de les *Rondalles*.

Isabel Ríos García, *El habla de Sot de Ferrer*.

De 200 pàgs. Conté una descripció detallada del parlar d'aquest lloc, seguint el criteri tradicional: fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic; compara els materials obtinguts amb els registrats en els diccionaris catalans i castellano-aragonesos. Interessant aportació lexicogràfica on fa veure el predomini dels valencianismes en el xurro.

Curs 1984-1985

+ Enric Balaguer, *El Mòle (1837, 1840-41), primera premsa de la Renaixença*.

167 pàgs. Després d'un repàs dels esdeveniments històrics i dels aspectes polítics del moment, en especial de la revolució liberal, estudia, a través d'aquesta premsa de partit, els textos dedicats a la llengua i analitza, també, la llengua del periòdic. Tracta, a més, els aspectes literaris, del públic i lector a qui va dirigit, intentant veure la seua configuració social, i acaba examinant el caràcter ideològic dels redactors i la seua actitud davant les idees romàntiques.

Vicent Cabanes Fitor, *Sintaxi de les preposicions de lloc a i en la Crònica de Bernat Desclot*.

De 648 pàgs. Estudi minuciós on, després de repassar algunes de les teories sobre la preposició, fa un exhaustiu inventari de les estructures prepositives de la *Crònica* de Desclot des del punt de vista del nucli i des del punt de vista del terme que contenen *a* i *en* amb valor de direcció i de situació. Acaba estudiant

l'evolució de les preposicions *a* i *en* des del llatí al català medieval i des d'aquest a l'actual.

Maria Conca Martínez, *Paremiologia i teoria del text*.

De 205 pàgs. Conté una aproximació a la teoria dels actes de parla i de les parèmies; una descripció dels refranys i una delimitació del seu camp nocióal. Inserta el refrany en el marc de la teoria textual i pragmàtica; estudia les funcions semiòtiques del refrany utilitzant un ampli corpus oral i escrit i intenta una aplicació pràctica dels conceptes teòrics. Demuestra que les funcions del refrany depenen del co-text i del context.

+ Carme Gregori Soldevila, *L'obra poètica de Miquel Duran de València*.

Té 168 pàgs. Inclou una biografia de l'autor i una aproximació a la problemàtica lingüística i social de l'època. Divideix la seua obra en poètica i no poètica i comenta en 110 pàgs. cada una de les obres de la primera. Destaca el transcendent paper de Duran en la història literària i cívica del País Valencià.

+ Tomàs Martínez Romero. *La traducció catalana de les Tragèdies de Sèneca. La Tragèdia de Medea*.

303 pàgs. Consta d'uns comentaris sobre la transmissió de les obres de Sèneca en el moment; la biografia d'Antoni Vilaragut; una caracterització de les Traduccions de Sèneca i del seu possible autor; l'edició crítica de la Tragèdia de Medea i un anàlisi de la retòrica i del sistema de traducció utilitzat. Riquíssima bibliografia.

Ricard Morant Marco, *Aportaciones a la negación en catalán*.

Té 226 pàgs. Minuciós treball, en el qual, després d'una detallada revisió de les teories sobre la negació en la major part de les escoles des de les tradicionals a la pragmlingüística i dels autors catalans, n'examina l'evolució des del llatí a cada una de les llengües romàniques. Acaba amb un estudi monogràfic de cada partícula negativa i dels tipus de negació textual, basant-se en fonts escrites i orals, sobretot del País Valencià.

+ Miquel Nicolàs Amorós, *L'obra de Joaquím Martí Gadea*.

De 408 pàgs. Conté una aproximació a la vida i obra de Martí Gadea; l'anàlisi de la seua obra folklòrica el duu a plantejar-se les relacions entre folklore i cultura popular, d'una banda, i ideologia de l'altra, dins el context literari i sociolingüístic de la seua època. A més a més, recull i examina 1490 mots d'interès lexicogràfic extrets de la seua obra folklòrica (217 pàgs.) amb consideracions sobre el grau de localisme que presenten.

Manuel Pérez Saldanya, *Aproximació al sistema verbal català: Les categories temporal i aspectual*.

Té 354 pàgs. i mostra un bon maneig de la bibliografia. Estudia les catego-

ries temporals i aspectuals i s'enfronta a cada una de les formes del sistema verbal a partir dels usos temporals, dels modals i dels metafòrics. Fa una revisió crítica d'algunes sistematitzacions anteriors: estructuralista, psicomecànica, generativista i les teories aspectuals i referencials i elabora una clarificadora anàlisi descriptiva de les formes del sistema verbal. Acaba proposant un model dins la gramàtica liminar per a l'estudi del sistema verbal català.

Salvador Jàfer Sanchis, *Lo Somni de Joan Joan (1497) de Jaume Gassull: Estudi històric-literari*.

De 235 pàgs. Conté un esbós sintetitzador de la producció literària coneguda de Gassull i de la seua vida; una descripció analítica de l'obra "*Lo Somni de Joan Joan*", des de la seua trajectòria bibliogràfica i editorial i una descripció de les seues edicions; una anàlisi i interpretació de les seues claus textuals; una descripció del context sòcio-literari on naix l'obra i unes interessants consideracions sobre l'escola satírica valenciana a partir dels seus mecanismes lingüístics i com a contrapunt a l'estil de valenciana prosa.

Margarita Porcar Miralles, *Las formas verbales de futuro en textos medievales aragoneses*.

De 141 pàgs. Comprén una aproximació a l'estat actual de la qüestió de les llengües hispàniques i romàniques medievalment i en l'actualitat; una anàlisi del corpus de tres textos medievals aragonesos: *Fueros de Aragón* (G. Tilander), *Tucídides romanceado* (López Molina) i *Documentos lingüísticos del Alto Aragón* (Navarro Tomàs) i l'estudi de l'ús i relacions entre futur d'indicatiu i futur de subjuntiu i futur d'indicatiu i present de subjuntiu. Utilitza una metodologia adient i un bon mètode estadístic. Les conclusions són encertades i aplicables també al català.

Joan A. Vicent Cavaller, *Toponímia de Nules i de la Vilavella de Nules*.

257 pàgs. Descripció documentadíssima i detallada dels noms de les partides i dels carrers dels termes de Nules i de la Vilavella. Es basa en documentació escrita (sobretot des del XVI) i oral. Té bons mapes i sempre posa transcripció fonètica. Classifica, en una primera part, els topònims per grups lògics i en una segona part, per orde alfabètic.⁽²⁾

TESIS DOCTORALS:

1982:

E. Rodríguez Galdeano, *Aspectos filológicos, históricos, jurídicos y sociológicos de las conclusiones criminales de la Audiencia de Valencia durante los siglos XVI y XVII*.

Té 3 vols amb 1133 pàgs. S'hi analitzen quaranta-nou volums de sentències dels segles XV al XVII escrites en llatí. En el primer volum ens ofereix una rica

(2) Consideraria incompleta aquesta relació si no afegís la resta de tesines d'aquest tema llegides a les nostres facultats des de la fundació dels Departaments de Lingüística Valenciana: + Roser Cabrera, *El cultivo de la viña y la elaboración de la pa-sa en la comarca de la Marina* (any 1976). de 86 pàgs.

+ Alfons Guirau, *l'estat actual del subdialecte apitxat* (1977). 353 pàgs.

+ Vicent Escrivà, *L'estat actual Jaume Roig: una novel·la burgesa del trencament* (1977). 233 pàgs.

Josep Ll. Sirera, *Aproximació a un estudi de la producció dramàtica de Faust Hernández Casajuana* (1977). Té 191 pàgs.

+ Rafael Beltran Llavador, *Tirant lo Blanc: La génesis de la novela moderna en el seno del libro de caballerías* (1979). 260 pàgs.

+ Marina Zaragoza, *El arroz en Silla (Albufera): estudio lexicográfico y etnográfico* (1979). 364 pàgs.

M^a. José Cuesta, *La novela en el país valenciano (1940-1960). Catálogos e índices temáticos*, (1980). 641 pàgs.

+ Alfred Aya, *El món mariner de Peníscola, estudi lexicogràfic i de cultura popular*, (1980). De 296 pàgs.

Milagros Aleza, *El habla de Tous*, (1980), 152 pàgs.

+ Emilio Ant. Briz, *Contribución al estudio del habla de la comarca Requena-Utiel. El léxico de la Vid.* (1981). Té 372 pàgs.

+ Ø Pedro Santonja, *El humanismo catalán: el tema de la inmortalidad en el primer libro de Lo Somni de Bernat Metge* (1981). Té 212 pàgs.

Emiliano Blasco, *El habla de la comarca Requena-Utiel*, (1981). De 259 pàgs.

+ Ø Brauli Montoya, *Confluència de llengües a les Valls del Vinalopó (Un cas de sociolingüística valenciana)*. (1981). Té 276 pàgs.

estadística per a conèixer dades històriques, sociològiques i jurídiques de la València d'aquests segles. En el segon, s'estudia el caràcter formulari del llenguatge jurídic dels documents, el qual divideix esquemàticament en encapçalament, acusació, conclusió i data. A més, analitza l'evolució de les fórmules per grups (acusació simple, d'adulteri, procés d'absència per rebel·lia...). És d'un gran interès per als estudis sobre el llenguatge jurídic-administratiu català. En el tercer transcriu una selecció representativa de les sentències i documents usats i acaba amb un índex de termes jurídics. Són d'interès els mots valencians intercalats en els textos llatins, els calcs catalans del llatí i la presència de documents escrits en català.

+ Alfons Vila, *El proceso de extinción del valenciano en los Archivos parroquiales*.

De 593 pàgs. Publicada en *La lengua valenciana en la Administración parroquial (siglos XVII-XIX, Del Senia al Segura, 1983*.

1983:

+ Jordi Colomina, *De la dialectologia a la teoria de la variació lingüística: el cas del valencià meridional alacantí*.

Té 380 pàgs. i 82 mapes. Publicada amb el títol *L'alacantí, un estudi sobre la variació lingüística*, Institut d'Estudis Juan Gil-Albert, Alacant, 1985.

José Ramón Gómez Molina, *Niveles sociolingüísticos de Sagunto*.

De 672 pàgs. Després de presentar la metodologia sociolingüística usada, de distribuir la població de Sagunt per estrats i subgrups sociològics i d'elegir les particularitats morfosintàctiques del valencià oral, prepara una enquesta molt completa a fi de veure, entre altres, la distribució lingüística de la població, el grau i tipus de domini de cada una de les llengües en els individus bilingües, el grau d'utilització de cadascuna de les llengües i les actituds dels parlants respecte a cada llengua. Bona anàlisi estadística.

+ Vicent Salvador Liern, *Programa d'investigació per a l'elaboració d'una teoria del poema*.

De 436 pàgs. Publicada en *El gest poètic. Cap a una teoria del poema*, Biblioteca Sanchis Guarner, IFV, València, 1984.

1984:

+ Francisco Gimeno Blay, *La escritura en la diócesis de Segorbe. Una aproximación al estudio del Alfabetismo y la cultura escritas en el Alto Palancia (1383-1458)*

De 875 pàgs. Publicat en *La escritura gótica en el País Valenciano después de la conquista del siglo XIII*, Depart. de Paleografia, València, 1985, i en "Las

